

Ticari Faaliyette Bulunan Gerçek Kişi Esnaf ve Tacirlere, Mesleki İhtiyaç Kredisi Adı Altında Kullanılan Kredilerde KKDF Uygulaması ve Tevsik Edici Belgeler Hakkında

BFS - 2008/24
İstanbul, 22.12.2008

Maliye Bakanlığının yaptığı açıklamalar çerçevesinde İşyeri ve Taşıt Kredisi uygulamasında gerçek kişilere;

- Kredi kullandırım aşamasında ticari, zirai veya mesleki faaliyette bulunulduğunun belgelendirilmesi kaydıyla,
- Her halükarda kredi ile alınan taşıt veya işyerinin işletme aktifine kaydedtirilmesi şartıyla,

ticari araç, dükkân, işyeri, iş hani ve benzeri kıymetlerin edinilmesi amacıyla kullanılan kredilerin, ticari kredi olarak nitelendirilmesi ve bu krediler için KKDF alınmaması gerekmektedir.

Maliye Bakanlığının, gerçek kişi müşterilerin "işyeri, dükkan, ticari nitelikli taşıt" gibi taşınır veya taşınmazları edinmeleri için kullanılacak kredilerde KKDF istisnasına yönelik yapmış olduğu muhtelif yazılı açıklamalarında (bunlardan bir tanesi de sayfanın devamındadır), **ticari nitelikteki taşınır veya taşınmazları edinmek amacıyla alınan kredilerin "tüketici kredisi" olarak değerlendirilmeyeceği** ve bankalar ve finansman şirketlerince verilecek bu tür kredilerde kaynak kullanımını destekleme fonu kesintisi yapılmaması gerektiği belirtilmektedir.

Ancak, Maliye Bakanlığı GİB'ce yapılan bu düzenlemelerde, ticari faaliyette bulunan gerçek kişi esnaf ve tacirlere, mesleki ihtiyaç kredisi adı altında esnaf ve tacirlerin ticaretleri ile ilgili olarak kullanılan kredilerde tevsik edici belgelerin ne olması gerektiği konusunda bir açıklık getirilmemiştir.

Ticari veya mesleki faaliyeti bulunan müşterilere kullanılacak kredilerde müşterilerinin çalışma faaliyetinin tevsik ve ispatı olarak vergi levhasının yanı sıra, mesleki odaya kayıt belgesi, ticaret sicili gazetesinin de beraber istenmesi uygundur. Pratiklik açısından vergi levhasının öncelikle GİB'in web sitesinden alınması da mümkün bulunmaktadır.

Satın alınan gayrimenkullerin "aktife" alınmasının tevsik ve ispatı konusunda da Maliye GİB bazı yazılarında, bunların yasal defterlere kaydedildiğinin bankalara ispatlanması aranmaktadır. VUK'un 156, 187, 189,194 ve 211. maddelerine göre ticari/serbest meslek amaçları için kullanılan ve üzerinden amortisman gideri yazılan gayrimenkuller(=işyeri); taşıtların v.s. zaten muhasebe kayıtlarına alınması zorunludur. Dolayısıyla bu durumda, müşterinin kendi Yeminli Mali Müşaviri veya SMMM'i tarafından onaylı bilançosu ve/veya amortisman listeleri ile bu durumun tevsik edilmesi mümkün olabilecektir (Müşterinin vergi beyannamesini

imzalayarak vergi dairesine gönderen YMM, SMMM, veya SM). Kredi kullandırma sırasında henüz ticaret veya serbest meslek faaliyetine başlamamış olanlar da KKDF ödememek için bankalara başvuru yapmaktadır. Bu kişiler de vergi mükellefiyeti tesis ettirdikten sonra aldıkları gayrimenkulü veya taşıtı işletmenin aktifine (envantere) kaydetmeleri halinde KKDF ödemeyeceklerdir.

Ancak, yasal defter tutmak zorunda olmayan "Basit usulde vergiye tabi gerçek kişilerde" işletme aktifine ilişkin tevsik edici belge konusunda tereddütler söz konusudur. Burada da, bu mükelleflerin mesleki yönden bağlı buldukları odalarından alacakları yazılar ve kayıtlarının tutulduğu özel bürolardan alacakları yazılar ile bu hususun tevsik edilebilmesi mümkün olmalıdır. (Gelir Vergisi Kanunu madde:46-48, Genel Tebliğ:215)

Ayrıca, esnaf, basit usulde vergiye tabi mükellef, serbest meslek erbabı v.b. gibi müşterilerden kredinin verilmesi aşamasında alınacak bir beyan ve taahhüt ile bankaların ileride KKDF tarhiyatı ile karşılaşmaları halinde bu müşterilere rücu edebilmesi mümkün olabilecektir. Aslında, bankaların sorumlu tutulmaması için KKDF'nin doğrudan müşteriden (satın aldığı taşıtı veya taşınmazı işletmesinde kullanmamış) tahsil edilmesi doğrultusunda Maliye GİB'in bir düzenleme yapması en uygun yol olacaktır.

Arkan & Ergin

18/07/2006

Mukteza

B.07. I.GİB.0.02.68/6802-7

Ticari nitelikteki taşınır veya taşınmazları edinmek amacıyla alınan kredilerin "tüketici kredisi" için uygulanan kaynak kullanımını destekleme fonu kesintisi

**T.C.
MALİYE BAKANLIĞI
GELİR İDARESİ BAŞKANLIĞI
Gelir Yönetimi Daire Başkanlığı (II)**

İlgi: 18.05.2006 tarih ve 175 sayılı yazınız.

İlgide kayıtlı yazınızda, tacir veya esnaf sayılmayı gerektiren faaliyette bulunmayan bir gerçek kişinin ticari araç, dükkan, işyeri, işhanı vb. nitelikteki taşınmazlar edinmek amacıyla kredi başvurusunda bulunduğu durumlarda, edinilecek malın ticari niteliği nedeniyle kullanılacak kredinin tüketici kredisi sayılıp sayılmayacağı ve dolayısıyla KKDF kesintisine tabi olup olmayacağı konusunda bankalar arasında farklı uygulamalar olduğundan bahisle konu hakkında Başkanlığımız görüşünü talep ettiğiniz anlaşılmaktadır.

Konu ile ilgi olarak, Sanayi ve Ticaret Bakanlığının 19.09.2006 tarih ve 26214 sayılı yazısında; bir malın "Tüketicinin Korunması Hakkında Kanun" kapsamında değerlendirilebilmesi için o malın mesleki ve ticari amaçlara hizmet etmemesi gerektiği; tacir ve esnaf sayılmayı gerektiren bir faaliyette bulunmayan gerçek kişilerce alınacak malların ticari araç, dükkan, işyeri, işhanı vb. olmasının bu malların ticari faaliyette kullanılacağını gösterdiği; ayrıca kanun kapsamına giren taşınmaz malların konut ve tatil amaçlı taşınmaz mallar olduğu; dükkan, işyeri, işhanı gibi taşınmazların bu kanun kapsamına girmediği belirtilerek, tacir veya esnaf sayılmayı gerektiren faaliyette bulunmayan gerçek kişilerin ticari araç, dükkan, işyeri, işhanı vb. ticari nitelikteki taşınır veya taşınmazları edinmek amacıyla aldıkları kredilerinin "tüketici kredisi" olarak değerlendirilemeyeceği ifade edilmektedir.

Öte yandan, 12.05.1988 tarih ve 88/12944 sayılı Kararname'ye ilişkin Kaynak Kullanımını Destekleme Fonu Hakkında Tebliğ'in 2. maddesinde; bankalar ve finansman şirketlerince kullanılan tüketici kredilerinde (gerçek kişilere ticari amaçla kullanılmamak kaydıyla kullanılan krediler) %15 oranında, diğer kredilerde ise %0 (sıfır) oranında kaynak kullanımını destekleme fonu kesintisi yapılacağı karara bağlanmıştır.

Buna göre, ilgide kayıtlı yazınızda belirtilen ticari nitelikteki taşınır veya taşınmazları edinmek amacıyla alınan kredilerin "tüketici kredisi" olarak değerlendirilmesi mümkün bulunmadığından, bankalar ve finansman şirketlerince verilecek bu tür kredilerde kaynak kullanımını destekleme fonu kesintisi yapılmaması gerekmektedir.

Bilgi edinilmesini ve gereğini rica ederim.

Başkan a.